

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminea, F6ia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 13/1 Maiu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Pro memoria din an. 1861*).

In 1-a Octobre a. c. s. n. infaciasindose la Escelenti'a Sa d. arhiepiscopu si metropolitu Alecsandru St. Siolutiu in resiedinti'a arhiepiscop6sca de aici, Ilustritatea Sa d. consiliariu de apelatiune Iacobu Bologna si d. Dr. I. Ratiu, au descoperitu Escelentiei Sale, cumca densi au venitu cu scopu, de ai impartasi rezultatulu deputatiunei nationale, in urm'a cointielegerei in conferintiele particulari private, tiente in Sibiiu in 28 si 29 Maiu si in Blasiu in 31 Maiu si 1-a Iuniu a. c. s. n.**) la Maistatea Sa tramisa de una parte, 6ra de alt'a spre a se intielege in privinti'a unoror cestioni nationale, cari ceru o deslegare grabnica, roganduse de Escelenti'a Sa d. arhiepiscopu si metropolitu, c6 spre acestu scopu se binevoi6sca a chiam6 la sine atatu pe domni capitularisti, catu si pe acei barbati inteligenti, pe cari va afl6 cu cale.

Escelenti'a Sa binevoi a tiente in diu'a urmat6re, adica in 2 Oct. un'a conferintia privata, la carea afara de domni mai susu numiti au luat parte urmatorii domni: Vasiliu Ratiu prepositu capitulariu, Constantinu Alutanu vicariu generalu si canonicu, Timoteu Cipariu canonicu, Constantinu Papfalvi canonicu, Ioane Ascensu Severu, Florianu Micasiu, Ioane Panfilie secretariu si Simionu Mateu protocolistu metropolitano.

Deschidenduse pe la 10 6re conferintia inainte de am6di, prin Escelenti'a Sa domnulu arhiepiscopu si metropolitu, Ilustritatea Sa d. consiliariu de apelo Iacobu Bologna, c6 membru alu deputatiunei nationale mai susu atinse, enar6 pe scurtu pasii carii iau facutu deputatiunea pe la locurile mai inalte, precum si imbucurat6riele rezultate ce a dobanditu pentru natiune adaugundu, ca barbati natiunei aflatori la Vien'a aru urgita f6rte tramiterea unei n6ue deputatiuni, d6ca s'ar pot6 (ce ar' fi mai bine) sub conducerea ambiloru archipastori, si ac6st'a din moment6se cause, catu mai curendu. Impartasindu mai incolo, cumca spre acestu scop ar' fi provocatu pe Escelenti'a Sa d. arhiepiscopu Andreiu br. de Siaguna, carele inse ar' fi dechiaratu, ca din caus'a unei b6le pericul6se pe langa t6t6 bar6vointi'a nu ar' fi in stare a intreprinde un'a calat6ria asia indelungata, precum ar' fi la Vien'a; in fine roga pe Escel. Sa d. arhiepiscopu si metropolitu se binevoi6sca a descoperi din partesi, d6ca s'ar simti in stare de a merge la Vien'a? La ac6st'a Escelenti'a Sa a binevoitu a responde, ca de si starea sanetatei sale nu i ar' sfatui ac6sta calat6rie, considerandu inse criticele impregiurari de facia si binele natiunei pentru care e gat'a a se jertfi ori candu ar' cere trebuinti'a, bucurosu primisce asupra si ac6sta misiune; pottesce inse c6 pe langa sine se mai m6rga celu pucinu 2 deputati si dintre mireni. Conferintia a primitu cu bucuria ac6sta dechiaratiune, si incatu pentru deputatii mireni cu voturi inanime s'au alesu 6rasi dd. Bologna si Ratiu, cari din partele inca bucuros se invoira, inse cu rogare din partea d. Bologna, c6 la intemplanu, candu relatiunile familiari nu i aru ert6 se faca ac6sta calat6ria, se primisce asupra ac6sta sarcina d. consiliariu Elia Macelariu, si s'a primitu si ac6st'a.

*) Fiinduca cele d6na foi politice romanescl care su la Pest'a au inceputu a publica, s6u si republica, mai multe documente despre activitatea n6stra nationala din anii de curenda trecut, vomu publica si noi cate ceva din cate ne puturamu pastra. —

**) Despre acelea conferintie se memor6 pre scurtu in Gazeta Nr. 32 col6n'a din facia. —

In privinti'a speseloru de drumu, si subsistinti'a acestoru dn. deputati in Vien'a, conferintia a aflatu cu cale, c6 acelea se se acopere prin colecte, a caroru punere in luorare se se incredintieze comisiei permanente; avendu inse deputatiunea de a plec6 la Vien'a fara intardiare, si neaflandose altu fondu nationalu disponibilu, din care se se asigneze numai de catu acelea spese, Escelenti'a Sa d. arhiepiscopu si metropolitu si venerabilulu capitulu metropolitano s'au invoitu, c6 sum'a de 420 fl. v. a. preliminata deocamdata pe un'a luna — computanduse aci si spesele drumulu pana la Vien'a, se se d6 din cass'a clerulu de aici, sub conditione inse, c6 pana in finea lui Octobre a. c. negresitu se se reint6rca disci casse.

Comisiunea permanente se va ingriji despre ac6st'a, careia si de altmintrea au de a i se concedere mai incolo, si a i se d6 sub priveghiare si controlu t6te colectele nationali, ce se voru face de aici inainte.

Mai incolo intielegundu, cumca cea mai mare parte a barbati6ro natiunei maghiare suntu chiamati si adunati in Clusiu, pentru formarea unui programu, de care se se tiena acea natiune in viitoru, si ca natiunea sas6sca din partea sa a si facutu pana acum unu atare programu, a aflatu conferintia de neaparata necesitate, c6 se r6ge pe Escelenti'e Sale domni presiedinti ai comisiei permanente, c6 in celu mai scurtu timpu se chiami pe toti membrii ~~acestei comisii~~ ~~le o consultare,~~ c6 se faca si pentru natiunea romana unu programu, si s'a primitu c6 locul consultarei se fia Sibiulu. Si fiinduca Escelenti'a Sa parintele metropolitu e de plecatu la Vien'a, cum s'a distu mai susu, a remasu, c6 Escelenti'a Sa parintele eppu Andreiu br. de Siaguna se conchiame pe toti membrii comisiei permanente, in celu mai scurtu posibilu terminu, cu acea observatiune, ca in locul Escelentiei Sale parintelui metropolitu se fia chiamatu parintele canonicu Cipariu care din partasi s'a si dechiaratu a primi ac6sta sarcina.

In fine intemplanuse, ca totu odata se se afle din Gazeta ofici6sa din Vien'a, cumca rescriptulu imperatescu pentru chiamarea dietei in Transilvania s'a expedatu dela inaltele locuri la guvernulu din Clusiu, si ordiendu ca reg. guvernulu petrousu de binele si fericirea ce o ast6pta toti patriotii din bunele intielegere ale dietei venit6re, va lua numai decatu mesuri energice, c6 se p6na in luorare acelu prea inaltu rescriptu, conferintia au aflatu de neaparata trebuintia, ca romanii din t6te comitatele, districtele, scaunele si magistratele se se candidizeze numai decatu pre barbatiu loru de inoredere, pre cari voru ai alege de deputati, si se se faca cunoscuti cu numele si conomele la comisiei permanente in Sibiiu.

Totu odata fiinduca se p6te prea lesne intempl6, c6 unii, s6u chiaru si toti acei barbati, ce i aru candid6 romanii din comitate, etc. de deputati la dieta, se fia denumiti prin Maistatea Sa de regalisti, se candidizeze totu acelea comitate s6u cercuri alegat6re langa fiacare deputatu si cate unu suplitoriu cu numele, pre care de odata cu deputatulu se lu arate comisiei permanente.

Cu aceste s'a incheiatu conferintia cu acea observatiune, ca un'a copia a acestei promemoria subscriinduse de Escelenti'a Sa parintele metropolitu si de notariulu conferintiei, se se impartasi6sca cu Escelenti'a Sa parintele episcopu de Siaguna spre cunosciintia si urmare.

Blasiu in 2 Octobre 1861.

Alecsandru St. Siolutiu m/p,
metropolitulu Albei Iuliei.

Ioane Panfilie m/p,
notariu confer.

Activitatea deputatiuniloru romanescl din intregu anulu 1861, inca si rezultatele castigate prin acelea s'au pastratu in documente de ajunsu pentru istoria, adioa documente care pe atunci nu s'au publicatu, pentrucu nici s'ar fi pututu, nici s'ar fi aflatu cu cale a se publica. Anulu 1861 intregu a fostu numai de pregatire pentru cate era se urmeze in anii 1863/4, inse pregatire de mare interesu. . . —

Cari suntu 6menii de omenia? (ai lui „Magyar Ujs6g”).

Intr'unu articulu incepatoriu dechiaru diurnalulu Kossuthianu „M. U.”, cumca t6ta inteligenti'a Ungariei nu platesce o c6pa degerata, pentrucu ea e nepatri6ta si r6sa si mancata de putrediuinea interna; numai clasele cele de diosu ale poporulu suntu brave si patri6te si acestea se si aduna in numeru mai mare in giurul fluamurei, pe care o volvaie si o inaltia steng'a estrema. Mai incolo dios, ca t6ta diornalistic'a si literatur'a Ungariei e cu deseversire de nimica si nu platesce o par'a, e nepatri6tica si numai portat6rea schlepuri6ro — in Romani'a „c6dele” rochi6loru — aristocratiei, arm'a ei e minciun'a, defaimarea si nerusinarea. Cu deosebire isi arata activitatea sa demoralisat6ria „Lloyd” etc., celu vechiu si celu nou, s6u ungurescu pentrucu ele au facutu din Pest'a cuibulu de ciocire alu reactiunei, fiinduca acolo e locul inteligenti6i cutare etc. „M. U.” prov6ca dar' si pe nemtii democrati, c6 se si fundeze unu diornalu democratic. —

Honvedii s'au invinsu pre sine.

Pentruce ac6sta? Pentrucu unii si-au calcatu pe ambitiune, altii si-au calcatu simtiemintele de durere. Unii si au ascunsu ulcorile sangerante si altii si-au nadusitu entusiasmulu. Pentruce? Pentruc6 se li se revindece concordia! pentru c6 se si restaureze si intar6sca legaturile fratietatii! Cum se p6te ac6sta? E6ca s'a potutu. Care a fostu puterea farmecat6ria ce i put6 reintruni la unu cugetu? A fostu apropiarea pericolulu, ca de ac6sta parola nu se lasa cei ce voiescu se fia vii si se nu cadia victima dusmanulu. Care a fostu parola honvediloru in adunarea loru din 4 si 5 Maiu? E6cale parola: „Candu pericolulu e la usia, candu ataculu dusmanulu comunu e de asteptatu, se uitamu t6te interesele personali, se calcamu pe pornirile ambitiuniloru si int6 se ne intr'unimu intr'o anima, c6 cum n'amam fi fostu nici odata desbinati.” Virtutea e de laudatu si de imitatu, fia ea si dela antagonu.

In 4 se tiente adunarea generala extraordinaria a honvediloru. Din 80 de reuniuni de honvedi 51 au fostu reprezentate, cum soimn. Nici Klapka nici Perczel nu f6 de facia.

Perczel era presiedinte comitetulu centralu, Beniczky vicepresiedinte. Perczel c6 deputatu mersu la delegatiune in Vien'a. Beniczky adun6 comitetulu atunci in absentia lui Perczel si lu6 la protocolu desaprobarea faptei lui Perczel, ca a mersu la delegatiune. Perczel venindu a casa adun6 comitetulu si desaprob6 decisiunea acestuia, ma desface si comisiei c6 se nu mai fia activa. Se conchiama adunarea generala, pentru c6 se decida c6rt'a intre Perczel si comitetu si, cum atinseramu in Nr. trecut, Perczel remase desavuatu si comitetulu esi victoriosu, ca 47 reuniuni decisera se remana in activitate pana la Augustu la adunarea generala ordinaria. In adunarea de acum s'au inadusitu invecitvele, ma si atingerile pers6neloru. Ac6sta e victori'a honvediloru in contra celoru, ce se incercara a'i imparechia. 29 reuniuni nu furu la adunare, ergo Perczel are partia mica. —

Epistola deschisa

dlui generalu de „honved” **Perczel**
in Pest'a.

Generale! Am cetitu, m'am miratu si in fine m'am indignatu pentru nepolitica si nedemna dale vorbire tienuta in adunarea honvediloru din Alb'a regale. Dta dai lumii se intieléga cá si cum ai fi o celebritate rara, unulu din cei mai valorosi si esperti generali celu mai profundu si abile politicu, si ca singuru esti acelu eroale, caruia Ungari'a are de a i multomi starea sa actuala. Totu ce s'a facutu prin dta s'a facutu, totulu este productulu actiunei si oper'a meriteloru dtaie, si ca la 1848 déca ar' fi mersu trebile dupa voia dtaie, si fi gonitu pre dacoromani nu numai din Daci'a superiori'a, ci si din Europ'a. (??)

Nu intra in competinta mea, cu atatu mai puoinu in placerea mea de a responde lovituriloru aruncate contra adversariulu dtaie politicu; nu, ca-ci facia de noi — romanii, dvóstra ambii — Perczel et Kossuth — sunteti frati de principia, amendoi urmariti un'a si aceiasi politica nedemna de secululu nostru: „politica a suprematisarii si desnationalisarii”, o politica cu atatu mai de condamnatu, cu catu sub masca libertatii ascunde celu mai infernalu despotismu.

Deci ascultandu de simtiulu detoriei catra scump'a si doio's'a mea natiune, vinu a'ti arata ca esti in cea mai mare retacire, candu sustieni ca „déca in 1848—9 ar' fi mersu trebile dupa vointia 'ti pe romanii rebelii ai fi manatu si gonitu de inainte'ti, precum gonesci o turma de oi si berbeci”. Prin aste cuvinte nedemne de unu generalu si politicu — din cauza cá sunt fetulu neadeverulu si sorori bune cu calumni'a — ai ridicatu o cestiune din celea mai mari si mai delicate: „cestiunea demnitatiei, onórei nationali”. Astfelu si atacatu si dta onórea si maiestatea poporulu romanu, — unu actu acesta, contra caruia protesta cu indignatiune intregu senatulu si poporulu romanescu. Dta vei fi sciindu generale, ca demnitatea, onórea unei natiuni se tiene de drepturile ei celea totodéun'a firme, nemutabile si nealienabile, si cine atinge cu mana sacrilegia acestu tesauru comite o crima de les'a-maiestate a aceleasi natiuni. Atata pretensiune si ingamfare de la unu omu cu minte!? Asta 'ti e propri'a convictiune? Te retacesci generale. Sum sicuru, ca ai fostu orbitu de pasiunea unei ambitiuni meschine, si astfelu n'ai aflatu alta materia mai demna de elocintia. Onestatea, dreptulu si banacuenintia sunt singurele norme pentru regularea lucruriloru nóstre; deci me miru, cum de le-ai desconsideratu si ai apelatu la ticalósele arme ale neadeverulu si calumniei. Unu generalu, care a invetiatu a se stimá, nu se va pune nici odata pre acestu terrenu necurat. Unu barbatu cá dta, care'ti atribui atatea minuni fabulóse patriotice, n'ar trebui se ésa din limitele, adeverulu si onestatii, ca-ci in urma devini ridiculosu, si in locu de admiratiune ne inspiri mila, déca nu dispretiu.

Nu dta, ci istori'a e chiamata a judeca rolurile actoriloru tragediei din 1848. Deci ai lucra cu multa mai bine, déca in locu de a cercá asilu la calumnia, ai apelá la acea maestra, pre care Cicerone a numit'o: „magistra vietiei”; — si atunci sicuru nu vei mai cadé in erórea si retacirea neertata, in care ai ca diutu Molcomesteti pasiunea, consultéza istoria. — Numai un'a te asi rogá: se nu o studiezi cu ochii inchisi, nici dupa interese private, nici din autori maghiari; ca-ci acestora — facia de romani — adeverulu li a fostu unu ce neono-scutu. Nu face si dta cá acei ómeni, cari cu catu sunt mai necapaci, cu catu sciu mai pu-cinu, cu atatu sunt mai sroganti, cu atatu facu mai multa larma, ci consulta mai bine istoria: ca-ci ea te va luminá asupra braciiloru romaniloru, 'ti va spune multe, numai se sibi paciintia si iubire de adeveru. Din ea vei aflá cum au gonitu maghiarii „turm'a de oi si berbeci romani” in secolii trecuti. Intieleptiunea romanéca — carea de multe ori este identica cu calcularea intereseloru private — demanda un-orl cá ómenii se se demita si la atari expectoratiuni degradatórie, cum sunt celea din cestiune Mie spre onórea dtaie 'mi vine a crede, ca aceste expectoratiuni ne'nfrenate, dictate de ura, 'ti au scapatu fara de voia, Asia e generale? Repetu ca si fostu intr'o retacire enorma candu ai pronunatulu calumniele din cestiune.

Nu'ti face iluziuni! In 1848 n'ai fi avutu a te luptá cu spectrulu unei natiuni, pre care con-natiunaliu dtaie secolu intregi se neasura a o in-mormentá, nici cu fantome. Precum vediu dta esti unu sclavu alu ambitiunei si alu monomani-ei de a trece de „omu mare”. Dta inca esti din clas'a acelor'a, cari oredeti, ca poporulu dacoromanu este o turma de oi si berbeci, fara alta destinata, decatu aceea de a fi malsa si tunsa pana ce'i da sangele, si in fine macelari-ta dupa placu si capriciu; o turma pre care o poti spariá si goní cu o pele de lupu, soii dta asia, cum sparii passerile prin ómeni de paia. Te amagesci amaru generale! . . .

Nu retaci a orede, ca acestu poporu fú mortu. Conciinti'a lui in catuva a fostu amori-tá, dar' in 1848 la vocea archangelulu liber-tatii s'a desteptatu. Acestu poporu martiru, — pre alu carni trupulu inea nu se vindecasera ulcorile trecutulu, candu adi de nou infigeti in elu armele sacrilegie, cá se'i renoiti ranele, de si fe-recatu in catene, lipsitu de drepturi si lumina, maltratatu, impilatu, tradatu, supusu la mii de prope si torture, nici odata nu si-a uitatu originea sa, nu si-a perdutu speranti'a in venito-riulu celu astépta. Flacar'a libertatii, consciintia chiamarii si demnitatii sale, la 1848 erau chiaru asia de vii, cá sub parintesculu guvernulu alu divinnlu Traianu. Romanii sicuru totodean'a se póte lancia chiaru asia de bine, ca si sap'a si aratulu, si déca in 1848 ar' fi mersu trebile dupa vointia dtaie, ai fi patítu cá si altii. Fa mai bine voturi vii lui Ddieu pentru ca te a scapatu de o neferioare, cá se nu diu de o ru-sine istorica; de óre ce poporulu romanu po-siede unu magazinu de putere latentu, pe care dta n'ai fi fostu in stare a'lu seoa. —

Primesce generale etc. gata spre servire
Vien'a in Aprile 1868.

I. C. Dragescu.

Cohalmu (Rupea) 3 Maiu 1868.

Prea stimate Domnule Redactoru! De si cam tardiu — totusi nu lasu ne amintita veni-rea dlui comes M. Konrad la noi — si de si n'avemu nici noi cu acésta ocaziunea a ve sorie despre vreunu actu de mare importantia in ast'a privinti'a, — oi mai alesu de parad'a cea mare si de toaste, — despre cari altmintrelea dvóstra — óioeti, ca sunteti preste satuí; — totusi fiinduoa la noi cu ocaziunea acestei venire a comitelu sasescu póte s'a intemplatu ceva mai estr'a, cá pe la Brasiova si aliurea, fiindu nas-cutu aici, asia o se ve soriu cateva ordine:

D. comite in 22 Aprile ajunge aici dupa 6 óre, — pana la Oltu spre intempinare fú dusu oficiolatu si multime de orasieni unde 'lu bineventá judele regescu Nagelschmidt, sub carele mai de multu d. comite fú fiscalu; é'r' din partea romaniloru administratoru protopopescu gr. or. Iosifu, — cum? nu sciu, — la marginea otarulu antistele opidanu cu comite-tulu. Dela Oltu multime de calareti intre cari multi secui din vecinatate; standartele nu le am potutu numerá, fiindu fóte multe totu sasesci. Anunciu de apropiare de orasiu ni 'lu dederu vr'o 9 trasniture din pive ce erau ssiediate pre verfulu citadelei celei mai ruinate. Primirea ia fostu in casele sale propria ce le are aici, de-pre coperisiulu caror'a valfaiá unu standartu mare de colóre veneta si rosia, la pórtu aleiu de bradi. Sér'a iluminatiune de vr'o 50 faele inaintea hotelulu „Corona” unde petrecea atunci comitele cu capeteniele opidulu — la care ilu-minatiune asistá unu mare publicu. Ceva ba-tatoriu mi se parú aici, ca dupa ce i se cantá ceva din partea chorulu si i strigara unu „Hoch”, comitele nu a rostitu nici unu cuventu din ferestrele de unde erá, pre cari insui le-a deschisu si inchisu! In urmatori'a di prandin la judele regiu. . . La banchetulu de sér'a apoi cate si mai cate toaste, dintre cari unulu alu d. comite fú de totu minunatu, dupa cum marturescu celi ce luara parte. In acelasu d. comite recunósce insui ceea ce scrisesemu eu inea in Nr. 18 alu Gazetei a. c., recunósce adica si multiemesce nu domniloru ci poporulu din Cohalmu, carele l'a alesu la dieta, ca-ci déca nu erá deputatu n'lu cunoscea regimulu si déca n'lu cunoscea regimulu nu erá ce este. . . In cealalta di in 23 pre la 9 óre plecá de aici catra Segisiór'a petrecutu de nenumarati calareti si cara.

Astfelu de parada nu a mai avutu nimenea in Cohalmu si chiaru nici unu comite. La sa-

tulu Critiu catra Segisiór'a, diu unii, ca s'a re-tornatu cu cales'a care s'a stricatu. D. comite a remasu nevatamatu sarindu diosu, é'r' inspec-torele dela Segisiór'a Baumgartea a'v' vatamatu reu dimpreuna cu cucierulu — si de acolo a'a puau in caruti'a unui popa sasescu. Domnii inse demintiescu acésta informatiune, dar' mai sicuru inca n'avemu. Imputatiuni ni se facu si din partea romaniloru, si si din partea sasiloru, ca de ce la biseric'a gr. cat. nu s'au trasu cam-panele ca la luterani? . . . A patruneu si pe aici faim'a ca unu r. comisariu e se inlocuiesoa pe comesulu provisoriu. —

La noi totu in diu'a venirei d. comite gr. orientaliu celi noi (suntu si vechi, ca-ci suntu vr'o trei partite) si alesera unu preotu, carele va fi si protopopu la vreme. Despre ast'a in-pregiurare amu avé se scriemu mai multu inse dvóstra diceti de multe ori, ca nu ve placu certele popesci — frecarile confesionali si pro-selitismulu religiosu etc. si asia nu bucurosi le publicati! (nu R.) Dar' candu e vorb'a cá acestea casuri deplorabile se si puna frenu, óre nu e de lipsa se le damu la lumina cá se véda celi competentu; . . . si asia se si vina in ori; óre — diu — se nu le damu luminei? Fia deetulu ou acésta ocaziune a marturie cu con-sciintia drépta, ca astfelu de imparechiaru ce s'au facutu in opidulu nostru intre romani si cari imparechiaru suntu la rondu de vr'o 5 ani, nu au mai fostu dór' pre totu rotogolulu roma-nescu.

Si cum nu, candu fratii gr. or. n'au bis-erica de locu si totusi au unu preotu, carele tiene servitiu in casa sa propria. Alta partita ce s'a formatu de vr'o 5 ani din unii gr. cat. si din altii gr. or. de celi vechi, din mania catra preo-tulu gr. or., n'a voitu a se supune pastoriei lui si mai alesu avendu unu normalistu aspi-rante, ce tóte midilócole le-a intrebuintiatu spre a reusi popa, onóre inse . . . , ca totusi n'lu primí, totusi acestei partite i succese a capatá unu altu preotu gr. or. spre ale sierbí in cele necesaria pana candu voru vedé, ca nu potu reesi — carele in tóte dominecele vine din sa-tulu seu de le tiene servitiu in alta casa a unui economu. — Unii din acestia se ingropa si fara clopotu, ca-ci la astfelu de ómeni, cari 'si sohimba religiunea cá vestmentulu de pre eli nu'i silitu cestu alaltu preotu ale sierbí cu alu seu propriu; ci acui e vin'a de acuma 5 ani si acésta stare se totu mai sufere? Pana candu óre si cu ce scopu? Conlocuitorii nostri de alta nationalitate ridu in pumni. Aici nu ur'a confesionale, ci intrig'a si pism'a personale a unora e de condamnatu. — Si timpulu ne a-mentia strigundune: Cu micu cu mare impa-cative; ertati unii altora pentru inviare, abne-ganduve interesele personale. — Celu puoinu ne mai mangaiemu acuma, ca nou alesulu e cu totulu alta persoana, ce póte coreponde dere-gatoriei. Timpulu ne monitéza: Se damu man'a cu mana! — I. . . P. . . scu.

UNGARIA. **Dela dieta.** In siedin-ti'a din 4 Maiu I. Gull deputatulu din Seghi-siór'a interpeléza pre ministeriu in privinti'a des-pusetiuniloru ce se urméza in Transilvani'a fa-cia cu pres'a. E lucru scitutu, dice dep. inter-pelatoriu, ca in Transilvani'a si pana astadi sunt in vigóre legile de presa din timpulu lui Bach; ei domnii pusetiunei nu intardia a aplicá cu tóta rigórea censur'a preventiva, admonitiu-nile, confiscarile prevediute in legea de presa a lui Bach; pentru motivarea aserteloru sale da cetire unei admonitiuni, ce a capetatu redacti-unea diurnalulu „Herm. Ztg.” dela primariulu cetatei Sibiului, care acusa numit'a redactiune cu tendintie anticonstitutiunali. E informatu si desp'e aceea, ca in Transilvani'a si adi dom-nesce censur'a preventiva. Aceste sunt moti-vele, din cari face urmatori'a interpelatiune: Fiinduca mai multe diurnale se vaieta neince-tata, cumca diuistic'a din Transilvani'a este re-strinsa intr'unu modu necuviintiosu — pune ur-matóriele intrebari ministriloru de interne si justitia: 1. Sciu ministrii, ca in Transilvani'a ou deosebire diuistic'a si anume foiele politice germane din Sibiu sunt espuse amenintiariloru si admonitiuniloru organeloru guvernulu si ca domnesce censur'a preventiva? 2. Facutu s'au despusetiuni, séu déca nu, are guvernulu de cu-getu a face numai decatu, cá regulamentulu de presa se se aplica in sensu constitutiunale si liberale facia cu tóte foiele fara deosebire, cá

se nu se mai practiceze admonitiunile si urmarile admonitiunilor, si ca se nu se mai aplice censur'a preventiva?

F. R. Deák e de parerea, ca prin deslucirea ce va dá ministeriul, reulu nu va fi vindecat; doreste imbunatatire mai radicale; intréba nu s'ar poté introduce si in Transilvani'a pres'a libera? Pres'a libera e postulatu primu si celu mai de lipsa alu libertatii; starea abnormale, ce eciste adi in Transilvani'a nu se póte sustiené pana ce se va decide cestiunea uniunii etc. Deci propune, ca diet'a se provóce pre ministeriu, cá se asterna unu proiectu: cum s'ar poté introduce libertatea de presa si in Transilvani'a? (Aprobare.)

I. Andrásy dice, ca si pana ce va raspunde ministrul de justitia, voiesce a dechiará, ca guvernulu punendu man'a pre frenel guvernarii Transilvaniei s'a ingrigitu a face reformari si in privint'i'a presei, dar' din caus'a multimei lucrarilor s'au intardiatu. Dupa ce inse legea despre uniune va recere mai lungu timp, cu invoirea casei guvernulu e gat'a a propune deosebitu unu proiectu de lege referitoriu la pres'a din Transilvani'a.

L. Berzenczey poftesce cá se se dica, ca nu se va face lege de presa deosebita pentru Transilvani'a, ci se va introduce si acolo legea de pres'a din Ungari'a.

V. Babesiu a vorbitu cam urmatoriile: Reulu nu e in legea de presa, ci in aplicarea ei; in timpul lui Belcredi inoa a ecistatu in Transilvani'a totu aceea lege de presa, ce eciste astadi, si totuasi nu erau atunci nici admonitiuni, nici censura preventiva, nici procese de presa. Dar' astadi se aplica totu aceeași lege cu o rigóre, ce domnieá numai anno Bach si Schmerling.

I. Andrásy: Dep. Babesiu vede erórea in aplicarea legilor; in ast'a privintia nu potu consimti cu elu. Altom guvernulu va procede si de acum cu rigóre; ca-oi dé'a dlu Babesiu se provóca la guvernele lui Bach, Schmerling si Belcredi, cari au concesu a agitá in contra integritatii tierci si in contra legilor sustatórie, — „guvernulu actuale constitotiionale — potu asecurá pre deputatu — nu va concede, cá se se agiteze pre facia in contra constitutiunii si integritatii tierci.“ (Aprobati sgomótóse.) „F.“

In siedint'i'a din 7 Maiu presiedintele Szentiványi face aratare, cumca au sositu dóne scriori dela directorulu causelor regale cá acusat'or publicu in causele de presa, prin care se cere voie dela dicta spre a porni deputatulu **Alecsandru Romanu** in cercetarile de lipsa si a urai unu procesu de pres'a la timpul seu, pentrucu in diurnalulu acesta „Federatiunea“, care ese sub redactiunea responeabile a lui se au publicatu articuli, cari cuprindu acitari si iritari in contra integritatii teritoriale a Ungariei si in contra deregatoriilor legale, ca **Redact. A. Romanu** nu vié a descoperi pe auctorulu articulilor respective. Se citira aceste scrieri si cas'a le indrumá la comisiunea de 10, tooma la aceea, care se emisese asta tómna pentru a face reportu in procesulu lui **Böszörményi**.

La ordinea dilei veni desbaterea speciala asupra proiectulu de lege in privint'i'a religiei greco-orientale. —

In siedint'i'a din 6 Maiu facuse br. **Simonyi Lajos** una interpelatiune catra ministrulu de cultu, prin care descrie intre altele si ticalós'a stare materiale a scóloru si a pretimei gr. or., si in genere intréba, ca are de scopu regimulu a propune unu proiectu de lege in obiectulu de a ajuta din partea statulu biserie'a si scól'a. Br. **Eötvös** min. de cultu si instructiune apromite respunsu.

Se puse apoi la ord. dilei unu articulu aditionalu la proiectulu pentru biserie'a gr. or. (cu buna séma celu din Nr. trecut), inse in fine s'a delaturatu propunerea de a se da la sectiuni si asia se deochiá. Br. **Eötvös** apoi incepú a motiva proiectulu relig. gr. or. cu o ouventare lunga; vorbira mai multi dupa aceea cum vomu vedé mai pe largu. —

Pana candu vomu publica totu decursulu desbaterilor, memoramu, ca in 6 se decisa cá se remana numirea biseriei greco-orientale, fiinduca numirea ortodoxa presupune cá cum alte legi ar' fi eterodoxe. In fine se primi tóta legea si in desbaterea speciala faounduse la § 8 schimbarea din partea lui **Deák** mai buna de oatu cum fú in proiectu. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 6 Maiu. Caus'a israelitiloru din Romani'a s'au pornitu in contra Austriei, care cu apararea suditiloru

au ridicatu diferentia intre min. **Golescu** si intro consululu **Eder**, care din cercetare scóse in contra asertiunii ministrulu, cumca s'au intemplatu persecutiuni, inse consululu Rusiei din Iasi si Bucuresci a descoperitu, ca Rusi'a l'a imputeritu se tracteze pentru incetarea consulatulu si Austri'a vine in strimtória a face unu ce asemenea, pentrucu si Franci'a si Itali'a voru sfatui-o la acésta.

— Partit'a conservativa si cercurile osta simeii cu centralistii se afla fórté impresionati pentru autografulu imperatescu despre pensionarea oficiriloru fosti in lagerulu maghiaru in 1848—9 si dicu, ca prin acésta s'a santítu revolutiunea si tóte vendictoriile de Maiestate de pe atunci. — Victori'a cea mai mare in lume e, candu cineva se invinge pe sene insusi. —

ROMANI'A.

Bucuresci. In siedintia' camerei din 22 Aprile tienuta sub presiedint'i'a dlui **Nic. Gulescu** la desbaterea proiectulu despre polit'i'a rurala dupa d. **A. Gheorghiu**, care cali ficá proiectulu cá defectuosu, pentrucu numai catu inregistréza nesce mesuri, ce se afla in vigóre, dicundu ca legea e nedrépta, pentrucu nu se considera de o potriua proprietarii si locuitorii, favoriséza pe proprietarii si lasa tóta raspunderea numai asupra sateniloru, si scopulu politicu alu proiectulu e de a desparti clasele locuitoriloru, de a introduce neegalitatea inaintea legii, zizania si disordia intre densii. Mesurile din elu propuse pentru darile de focu suntu barbare, fiinduca facu solidari numai pe locuitori, aperandu pe proprietariu, camer'a dar' trebuie se inlature imperfectiunile legii acesteia.

E interesantu respunsulu dlui ministrulu de int. **I. Brateanu** la aceste obiectiuni, cari se paru a fi democratice, fara a fi si in fondu dupa convingere.

D. I. Brateanu, min. din intru dice, ca este cu atatu mai liberu in discutiunea acestui proiectu de lege, cu catu onórea presentarii lui nu revine guvernulu actualu. Inse d. **Gheorghiu** a disu, ca legea de lasia nu prevede nici o mesura nóua si d. ministrulu aréta, ca legea actuale prevede numeróse mesure care garantéza interesele rurali si cari n'au ecistatu pana acum, si apoi legea actuale reguléza si aduna tóte mesurile si creaza altele pentru a se formá o politia care nu ecista pana acum. **D. Gheorghiu** a diu, ca legea favoriséza pe proprietarii si asupresce pe locuitori; d. ministrulu dice, ca se vede ca aceea ce d. **Gheorghiu** intielge prin locuitori suntu toti acei ce locuiescu tiér'a si proprietarii suntu toti locuitori, de candu oloasii s'au impropietaritu. Dupa d. ministrulu proiectulu in discutiune nu este de locu astfelu cum ilu aréta d. **Gheorghiu**, din contra fiinduca pana acum vechii stapani n'au uitatu inca aceea ce erau inainte si se póta oste odata catra acei ce d. **Gheorghiu** numesce locuitori cá nesce stapani, si totu odata fostii oloasi deveniti proprietarii credu, ca totudéun'a proprietarii cei mari voiescu a'i asupri, legea a cantatu a iulaturá asemenea discordii, departe de a le introduce. Aréta anume mai multe din mesurile propuse in proiectu in acésta privintia, si sfirsiesce dicundu, ca dsa va disoutá tóte amendamentele ce se voru propune si déca voru fi menite a completá si perfectiuná legea se va sili a le primi, ca ci de sicuru legea este susceptibile de imbunatatiri, si déca dsa nu va propune amendamente se va uni cu cei ce le voru propune si i se voru paré bune. sol.

In sied. din 24 Aprile dupa desbaterea generala s'a votatu, cá proiectulu regimulu pentru polit'i'a rurala se se ié in consideratiune, ou 57 in contra la 15 votari. Dupa aceea camer'a trecú in sectiuni, dupa cererea ministrulu, fiinduca ministrii se dusera spre intempnarea Mariei Sale Domnitorulu care resosi in Bucuresci.

Senatulu s'a completatu si la deschiderea siedintiei d. **C. Cretulescu** si-a datu demisiunea de vicepresiedinte, si s'a alesu d. **Plaianu**.

In 24 a votatu senatulu ou 19 in contra la 12 votari proiectulu de lege, prin care cerealele aduse in porturile **Ismailu**, **Galati**, **Brail'a** si **Giurgiu** se nu fia supuse la plata de esportu.

In sied. din 25 Aprile s'a primitu proiectulu ruralu, care imprumutatu de pe timpul republicei franceze nu cuprinde vreo prefavóre feudalitatii. Totu in asta sied. min. de resbelu presentá unu proiectu de lege pentru chiamarea

unui contingentu de 10 mii ómeni din clasa 1868 pentru completarea cadrelor armatei.

In sied. din 26 Aprile

se scarmaná caus'a israelita faounduse lumina preste situatiunea presenta.

Suptu presiedint'i'a dlui **N. Gulescu**.

Se da citire resumatulu siedintiei precedente si comunicariloru dilei.

D. Carpu facundu interpelarea anuciata de alaltari, incepe prin a dice, ca anuciandu interpelarea sa, n'a voitu de felu a face o cestiune ministeriale. Suntu cestiuni de principiu mai presusu de ori ce miscare parlamentaria, si crede de datori'a sa, a tractá o asemenea cestiune cum este aceea de care se ocupa.

D. Carpu face o teoria asupra luptei si-a meritulu de a luptá.

Aci onórea e in jocu, dice, ca-ci in seclulu alu XIX-le se facu la noi acte de barbarie si trebuie se vedemu asupra cui cade oprobriulu acestoru acte. Facundu istoriculu cestiunei israelitiloru, dice ca mai rainte de 11 Februaru, partit'a dirigiata de d. **Brateanu** precum si cea din care face parte dsa, au voitu a acordá óre cari drepturi israelitiloru; inse din caus'a aceloru ce cauta a turburá totu in asemenea ere de schimbarea pentru a pescui in apa turbure, a ooste mari si frumóse principie nu s'au pututu pune in aplicare.

In fine d. **Brateanu** a venit la ministeriu. Pana atanci d. **Brateanu** si a recrutatu partit'a sa, asia numita rosia, numai din Valachi'a; in Moldov'a inse dsa n'avea inca partit'a; de aceea se sili se'i o facu, si pentru acésta a redicatu cestiunea israelitiloru, aruncandu faimósele dsale circularie, punendu vrajb'a intre poporatiunea crestina si evreica si de aci a esitu fractiunea libera si independinte, acesti tauri selbatici. Partisani a voitu d. **Brateanu**, partisani a gasitu. (Protestari) **D. Brateanu** n'avea inca o camera si'si p.egatea teremulu, isi facea partisani. Alegerile se facura, si cum se facura numai dloru sciu, (protestari). In fine fractiunea ajunse in camera si presenta faimosulu proiectu contra israelitiloru. Se vedemu acum ce voiesce fractiunea libera si independinte? Se nu se dè drepturi israelitiloru; si ea este leale si are curagiulu opiniuniloru sale nu cá ministerulu care lucréza prin midilóce oculte. Mai in urma d. **Brateanu** s'a inspaimantatu, si tremur'a la ideia numai a unui proiectu de lege cá acelu ce s'a presentatu de fractiune; si apoi totu dsa oandu s'a presentatu acelu proiectu a stigmatizatu pe acea fractiune pe care a creatu-o (protestari).

Romanii au fostu totudéun'a ospitaliari totudéun'a umani; ei au primitu cu bracie deschise pe ori ce strainu, si déca o fractiune din tóta tiér'a a cutezatu a propune mesuri barbare, acuarile Europei nu potu cadé asupra intregulu poporu romanu.

Respinge dar' asecurarea de barbari aruncata de Europ'a asupra Romaniei; déca este cineva barbaru, apoi este d. **Brateanu**, care a datu acéste circulari de persecutare (sgomotu, protestari).

D. Carpu da citire anteiei circularie ministeriale si sustiene, ca ea contine mesure barbare si ca suntu tóta caus'a furtunei ce s'a ridicatu asupra Romaniei si trebuie se ne tememu cá acea furtuna, care mai anteu nu erá deoatu unu micu nuoru albu, se nu cadá asupra capulu nostru, ca-ci vomu fi perdati, (intreruperi; norulu erá albu). Procedur'a armata de d. min. **Brateanu** n'a fostu leale cá a fractiunei, ci a fostu totu acea fanarotioa pe care a urmatu o pentru a puté triumfá; candu d. **Brateanu** a inceputu a aruncá circulariele sale contra israelitiloru, dsa (d. **Carpu**) erá aginte la Parisu si-a atrasu prin reporturile sale atentiunea dlui ministrulu asupra furtunei la care espune pe romani, ca-ci adesea gresialele celoru cari guverna popórele oadu numai asupra popóreloru ce guverna. **D. Brateanu** a incetatu atunci catova timp. S'au facutu órecare schimbare; inse dupa catova timp s'au inceputu din nou, cu mai mare inverciunare; lucrarea erá oculta, se persecutau pe tacute, dupa cum a spusu-o si d. **Negura** vorbindu de nisce instructiuni confidentiali. Atunci sute de familie s'au isgonit' din **Bacau** (protestari) si din mai multe alte localitati, dupa dovedile ce are (protestari). **D. Carpu** da citire unei ordine a unui pentru suptu-prefectu din ocolulu **Bistrit'a** pentru persecutarea unoru israeliti de prin sate; si apoi

conchide ca administratiunea a organizat o persecutare sistematica si confidentiala contra israelitiloru.

Ministrulu a facutu se nasca aparchi'a in poporatiune, prin antagonismulu ce a pua in tre israeliti si romani, si fractiunea a fostu mai franca, ca-oi ea a voitu se lipsesca anarchi'a, propiundu o lege, pentru ca totulu se se face conformu legi, nu pe tacute. Acést'a a fostu defectulu fractiunei; a fostu prea leale, pe candu d. ministru aducea anarchi'a si punea anarhia in plebe (protestari, plebea nu face parte din natiune?). Nu, dice d. Carpu, natiunea suntemu noi, cari o reprezentam, dar' nu plebea, gunoieles trine de pe ulitie.

D. Carpu vine apoi la efectulu ce are acésta cestiune in strainatate; cum suntemu privati din caus'a persecutariilor, si cum de nu vomu pune noi insine unu capetu acestoru acte de anarchie si barbarie, strainii le voru pune ei capetu. (Scomotu, ei chiama pe straini.) Nu prin o invasiune, dice d. Carpu, se va pune capetu anarchiei, oi prin alte midilóce, lucrandu si Europ'a in privinti'a nóstra cum lucramu si noi in privinti'a evreiloru: dicundune: „nu voiti se intrati in famili'a Europei civilizate? ei bine ve vomu scéte din list'a popóreloru Europei“, si astfel vomu fi scosi din rendulu popóreloru Europei, nu vomu mai avé nici o relatieune cu dens'a si ne va sili se ne indreptamu gresialele. Domnu Carpu, da citire unui discursu alu lordului Stanley, care blamáza persecutarea evreiloru din Romani'a, si d. Carpu respinge cuvintele din urma ale lordului Stanley cari dicu, ca nenorocirea este pentru evrei si rusinea pentru romani, ca-oi ei sunt omenosi, ospitalieri si numai d. Brateanu a atrasu asupra nóstra acestu oprobiu alu Europei. Ministeriulu nu mai póte urmá pe acésta cale de persecutari barbare si déca nu va parasi asta dibacie nedibacie, cu care a voitu se si atraga poporalitate, va aduce mari rele si mare oprobiu asupra Romaniei. Repeta dar' se inceteze ori ce persecutari contra israelitiloru, prin care d. Brateanu a redicatu pe Europ'a civilizata contra Romaniei.

D. ministru de interne. Dloru, soiu oa cestiunea, séu mai bine cestiunile ce le-au redicatu d. Carpu, au se fia relevate de mai multi, ei or' se fia judecate, si nu numai judecate, ci osandite de camera si de tiér'a intréga, (aplause).

Am luat cuventulu numai cá se incepu discutiunea, fiinduca regulamentulu cere cá ministru se respunda indata, si pe urma camer'a otarece déca trebuie se se continue discutiunea séu se curme, si suntu incredintiati cá camer'a n'o va curmá.

On. d. Carpu a disu, suinduse la tribuna, ca nu vine se face o cestiune ministeriale. Mai anteu, n'avea trebuintia se ne o spue; fiinduca on. d. Carpu din fericirea acestei camere si a tieriei n'are maioritate, si mi se pare ca de mai multe ori chiaru partea aceea din care se crede, ca face parte, a respinsu orice solidaritate, celu pucinu cu cuvintele domnului.

(O voce. Ve incelati.)

Proceesele verbale suntu de facia, cá se vedeti ca acea parte a protestatu, candu am disu ca d. Carpu este organulu ei, si mi a disu ca am facutu presupuneri injuste pentru dens'a....

(O voce. N'am vedutu)

Suntu proceesele verbale.

Prin urmare d. Carpu, n'avea nevoie se spue, ca nu vine se face o cestiune ministeriale, fiinduca, de si ar' avé dorinti'a, dar' n'are putinti'a. Neputendu dar' face altu ceva, dlui si-a datu o misiune mai inalta, pe care, de candu a avutu onóre se intre in camera, si-a implinit'o cu multa consciintia. Acea misiune este de a redicá, de a revoltá nu numai puterile cele mari ale Europei contra nóstre, dar' chiaru opiniunea publica européna. Acést'a a fostu misiunea dlui, si constatu, ca o urmaresce cu multa staruintia, dar' nu credu ca cu multa patriotisma — (aplause).

On. d. Carpu a disu, ca eu, venindu la putere si ne avendu si in partea cealalta de preste Milcovu o partia rosia, am voitu cá cu ori ce midilocu se mi alaturu ómeni, cá se poiu si acolo se am unu radimu.

Dloru, eu nu mi am permisu nici odata si nimeni, potu se dicu, din acésta camera nu si a permis, cá la tribuna camerei se dè partiteloru

si guvernului calificari de aceea, pe cari si-le potu permite numai diariile, si mai cu osebire diariile cari se respecta fórté pucinu, (aplause). Inse, dloru, am cantatu din tóte puterile mele si voiu caúta oatu voiu avea inca unu dramu de sufletu in mine, se unescu in giurulu tronului tóte partitele, tóte elementele, totu ce traiesce in Romani'a. Nu m'am aratatu ostile de catu numai acelor'a cari s'au pusu intr'unu modu facisiu contra regimelui care astadi domnesce in Romani'a; incolo am facutu si facu apelu la tóte fractiunile, la toti indiviidi din Romani'a, cá se conlucreze la intarirea si mairirea tieriei. Si ve rogu pe dv. toti cá se declarati, déca am fostu ostile vre unui'a, numai pentrucu a facutu parte din cutare séu cutare partita in treoutu, facisiu séu ascunau....

O voce. Nu este esactu, o negu.

D. ministru de interne. Se redica unu glasu care dice negu. Acelu glasu inse, din nenorocirea dlui si a mea, nu este decatu unu echo, fiinduca nu se afla in tiéra si n'a pututu se constata acést'a....

Aceasi voce. Negu inca odata si glasulu a cel'a este alu dlui Dim. Sturza.

D. ministru de interne. Nu te ai aflatu facia cá se poti constata, prin urmare nu poti fi decatu unu echo alu acelor'a cari te au incungiuat.

D. D. Sturza. Nici de cum.

D. ministru din intru. Unu regime nou, in tóte partile, are multe dificultati, de a se stabili, de a prinde radecini, asia in catu se nu mai póta fi nici odata pusu in pericolu, nu numai de suflarea din intru, dar' nici de ori ce suflari cari potu veni din afara. Nu numai intr'o natiune mica, dar' in chiaru natiunile cele puternice, regimelul nóu au intempnatu dificultati. Cu atatu mai multu este adeveratu acést'a in tiéra la noi, preste care au trecutu atatea venturi ciomóse, cari au lasatu in noi vitiuri ce nu le putemu stirpi asia de leane; fiinduca nu suntemu mai presusu decatu ceilalti ómeni.

Am cantatu dar' din tóte puterile mele cá se adon la intielegere si se intrunescu pe toti in lucrare pentru acela si tielu, despre care v'a vorbitu d. Carpu, dar' pe care n'a voitu a'lu califica. Tielulu meu, onorabile d. oratore, (nu sci alu carii parti, ca-oi nu te vedu reprezentandu nici drépt'a, nici stang'a, nici o parte). Tielulu care ilu urmarescu, nu am trebuintia cá se'la califia dta, fiinduca tiér'a intréga si potu dice Europ'a chiaru ilu cunosce (aplause). Tielulu l'am indeplinitu, am triumfat. Acum nu avemu decatu se urmam cu aceea taria, pentru cá elu se se perpetue, se se asicure pentru totudéun'a. Am voitu se liniscescu nisce ingrijiri cari, de si esagerate, erau respectabili, ca-oi vinu dintr'unu simtiemintu cu totulu deosebitu de alu acoloru cari vinu din timpu in timpu la tribuna adunarei se spuna, ca suntu bande armate, ca suntu persecutiuni in Romani'a. Ei sci bine care e autoritatea, care e efectulu ce potu se aiba acele cuvinte in Europ'a, sci care ar' fi consecintiele pentru acésta tiéra, déca ea nu ar' protestá contra acoloru cuvinte.

Mai multe voci. Vomu protestá. Aceia suntu tradatori. — (Va urmá)

Din afara vreun ce importantu, nu face stramutare in situatiune. Franci'a se ocupa totu cu armarea, si maresialulu Niel se a exprimat, ca fiindu rebelulu cu Germani'a neinongiuabilu, e mai bine se se póte acum candu Franci'a a intrecutu cu unu anu pe adversarii sei in tóta speci'a de armare, decatu se astepte pans candu ei voru cresce preste capu.

— Intre regenti'a de Tunis si guvernulu francesu s'a escatu o diferentia. „La Libertate“ dice, ca s'ar fi si intreruptu relatiunile diplomatice. Dupace Angli'a reportá invingerile in Abisini'a asupra reg. Teodoru, care se sinucise spre a nu cadé in manile dusmanului, apoi diferentia tunetana póte turburu relatiunile cordiale intre puterile apusene, tocma candu au interesu de concordia. —

Din cate s'au scrisu despre victori'a Angliei in Abisini'a, se constata, ca reg. Teodoru din Abisini'a aruncase in prinsóre pe reprezentantele Angliei cu cativa supusi, numai pentrucu

se amestecá prea despoticesce in cauzele apararii supusiloru englesi, si acésta casuná si espeditiunea Angliei suptu comandantulu Napier pentru resbunare si liberarea suditiloru. Resultatulu e, ca in diu'a de 10 Aprile et. n. a avutu locu inaintea Magdalei o incaierare intre trupele englese si armat'a reg. Teodoru. Acésta a suferitu perdiri insemnate: patru sute morti si o miia cinci sute raniti, pre candu englesii n'au avutu decatu oativa raniti, unu oficiru si patru sprediece soldati. Dupa perderea bataiei Teodoru a tramisu in lagarulu englesu pe toti prisionierii si pe toti impiegatii, pe cari i avea in puterea sa, dara a refusat de a se preda. Anglii cerea predarea fara conditiuni.

Demoralisati prin perderea luptei din diu'a de 10 Aprile, iritati in contra regelui, vr'o ceteva capetenii au predatu una din positiunile cele mai formidabile ale armatei acetuia, aceea dela Selasi'a, si 14 mii de ómeni au depus armele. Viediundu acésta Teodoru s'a retrasu chiaru in fortaretiá capitalei Magdala, cu cei ce i mai remasese credintiosi. In diu'a de 13 armat'a englesa dandu asaltu acestei fortareti, dupa o lupta crancena au ocupat'o, si reg. Teodoru dupa ce s'a batutu cá unu leu, vediundu ca totulu erá perdutu pantru sine, a preferitu fugii séu predarii, mortea... si s'a sinucisu. Acum déca Angli'a invingatória va pune pitioru de dispunatória in Abisini'a, se póte nasce diferentia mare intre apuseni tocma si la tunesi. —

Mai nou. Regele Prusiei a tramisu unu bastimentu de resbelu numitu „Blitz“, cá se iè statiune ordinaria in portulu Galati, pavilonu amicu in portulu romanu. De alta parte dela Parisu 7 Maiu scrie diariulu „Epoque“, ca puterile garante ale Romaniei intr'o nota colectiva voru pretinde desdaunarea jidoviloru. Noi nu credemu. „Comierulu de Iasi“ scrie, ca 20 oficiri romani, cari nu se aflá in activitate, au trecutu in armat'a turcesca luandu servitiu. In Besarabi'a se pregatescu provisionari pentru cavaleri'a rusa de 40.000, care se astépta pe 15 Maiu.

Serbii s'au aratatu dusmani romaniloru in dieta, dar' romanii inca nu le-au remasu datori. Se traiésca!!! —

Societatea teatrale romana a sositu. Astep-tam si soirea dn. directore Paschali, si sambata inceputulu productiuniloru. —

Publicatiune.

In urm'a legii votate de corpurile legiuitorie din Romani'a pentru infintierea de drumuri judetiene si vicinale in tóte judetiile, fiindu necesitate de 30 ingineri geometri, cari se fia insarcinati cu constructiunea unora asemenea drumuri, se publica spre sciinti'a tuturoru acoloru, ce voru voi a se angaja in asemenea calitate de a se presenta la ministeriulu lucrariloru publice in Bucuresci in terminu de trei luni de astadi spre a fi numiti in acele posturi.

Conditunile de admisibilitate suntu:

1. A fi de nationalitate romanu.
2. A proba, ca a absolvitu cu succesu cursurile vreunei scole de ingineria, ca a practicatu acea specialitate, séu ea a functionatu cá oficiru de geniu in vreo armata.
3. Retributiunea ce li se va accorda este de 300 franci efectivi pe luna, afara de cheltuelele de transportu. —

Bucuresci 28/9 Aprile 1868.

3-3

Ministru: P. Donici.

Cursurile la burea in 12. Maiu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 57 or. v.
Augsburg	—	—	114 „ 65 „
London	—	—	116 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „ 35 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	57 „ 20 „
Actiile bancului	—	—	701 „ — „
„ creditului	—	—	183 „ — „

Obligatiile transilvane ale desarcinarii pamentului in 7. Maiu. 1868:

Bani 68 — — Marfa 68-50.